

Eemshaven op de lijst voor een kerncentrale

Herman Damveld, 1 maart 2021

VVD-leider Marc Rutte pleitte tijdens een verkiezingsdebat op 28 februari voor de bouw van een kerncentrale aan de Eemshaven in Groningen.^{1 2} Dat de Eemshaven genoemd werd is logisch, want deze plaats staat al jarenlang op de lijst.³ Een overzicht.

Begin jaren tachtig hadden we de brede maatschappelijke discussie over kernenergie. Resultaat: de meerderheid van de bevolking wilde geen nieuwe kerncentrales. De regering zag dat anders en besloot in januari 1985 tot de start van de Planologische Kernbeslissing (PKB) Vestigingsplaatsen voor kerncentrales.⁴ Dat leverde ook in Groningen rumoerige inspraakbijeenkomsten op. In januari 1986 volgde het regeringsbesluit, de “PKB Vestigingsplaatsen voor kerncentrales deel d”.^{5 6}

Hierin lezen we: "Gewaarborgd moet worden dat bovenbedoelde locaties ook later nog zoveel mogelijk voldoen aan de belangrijkste criteria van de selectie van de vestigingsplaatsen. (...) In het gebied van 0 tot 5 kilometer rond een (geplande) kerncentrale is het beleid gericht op het handhaven van gunstige lage bevolkingsdichtheden en op het vermijden van de vestiging van voorzieningen die tot aanwezigheid van grote aantallen moeilijk te verplaatsen mensen kunnen leiden. (...) In een gebied van 5 tot 20 kilometer rond een (geplande) kerncentrale is een ontwikkeling volgens de ruimtelijke doelstellingen voor dat gebied in beginsel toegestaan. Dit beleid wordt gevoerd door toetsing van streek-, structuur- en bestemmingsplannen voor het betreffende gebied" (PKB, deel d, pagina 8). Ook zijn explosiegevaarlijke inrichtingen binnen 3 kilometer verboden. Dit alles betekent dat toekomstige, “nu nog niet bekende ontwikkelingen met betrekking tot woningbouw, bevolking, recreatie, voorzieningen en/of industriële bedrijvigheid, enige praktische consequenties zullen ondervinden van het waarborgingsbeleid." (PKB, deel d, p 64)

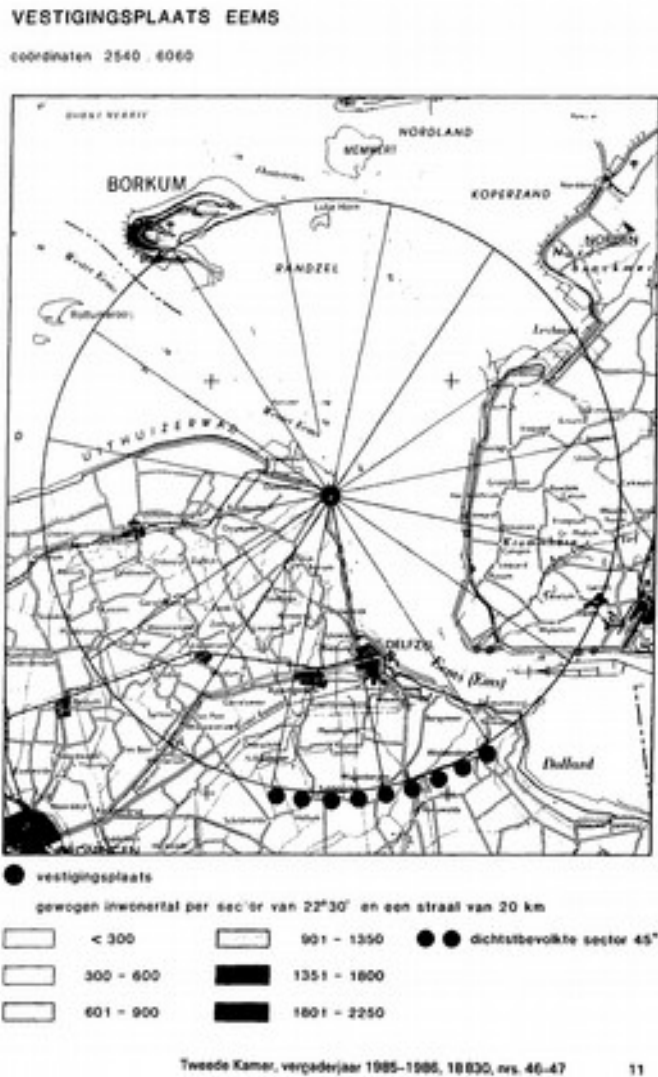
De precieze locatie is voor de kerncentrale aan de Eemshaven is ook bekend. Dat is volgens de genoemde nota “Vestigingsplaatsen voor kerncentrales”: “Het terrein is gelokaliseerd op het EGD-terrein tussen de gasgestookte eenheid en het schakelstation Robbenplaat.”⁷ Zie figuur 1. EGD was het vroegere noordelijke energiebedrijf voor Groningen en Drenthe. Op die plek staat overigens ook een gascentrale.

Op 13 maart 2009 verscheen het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV III) onder verantwoordelijkheid van de ministers Van der Hoeven (CDA) en Cramer (PvdA). In het SEV III ging het ook om het “waarborgingsbeleid kernenergie” waarin de 5 locaties zijn opgenomen voor een mogelijke kerncentrale: Moerdijk, Westelijke Noordoostpolderdijk, Maasvlakte, Eemshaven en Borssele. Volgens de regering kon alleen op de Maasvlakte een kerncentrale aangelegd en gebouwd worden “zonder risico’s voor significante gevolgen” voor de omgeving. Bij de andere locaties (Eemshaven, Westelijke Noordoostpolderdijk, Borssele en Moerdijk) waren kleine kansen op ongelukken met grote gevolgen.

Na inspraak kwam de regering in 2010 tot een beslissing. Vanwege de bovengenoemde zone van vijf kilometer, viel Moerdijk af omdat er te veel mensen woonden; de Westelijke Noordoostpolderdijk viel af omdat bij een ernstig ongeluk “de strategische drinkwatervoorraad in het IJsselmeer radioactief kan worden verontreinigd.” Blevен dus over: Eemshaven, Maasvlakte en Borssele.⁸

Het waarborgingsbeleid kwam erop neer dat de regering wilde voorkomen dat vooral binnen een straal van vijf kilometer nieuwe fabrieken met veel werknemers of grote wooncomplexen (bijvoorbeeld seniorenflats) of recreatiegebieden werden aangelegd. En dit beleid is nog steeds van kracht. De regering houdt de mogelijkheid van kernenergie aan de Eemshaven nog altijd open en daar wil de VVD nu gebruik van maken.

Figuur 1

Bron: https://inis.iaea.org/collection/NCLCollectionStore/_Public/18/076/18076239.pdf, 27 januari 1986.

- 1 <https://www.dvhn.nl/groningen/Mark-Rutte-VVD-wil-een-kerncentrale-in-Groningen-Past-bij-de-ambitie-om-een-energieprovincie-te-zijn-26603312.html>, 28 februari 2021.
- 2 <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/793560/Rutte-mogelijk-kerncentrale-in-Groningen>, 28 februari 2021.
- 3 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-55735.pdf>, 10 augustus 2009.
- 4 Tweede Kamer, 18830, nrs 1-4.
- 5 Tweede Kamer, vergaderjaar 1985-1986, 18830, nrs. 46-47.
- 6 http://www.iaea.org/inis/collection/NCLCollectionStore/_Public/18/076/18076239.pdf, 27 januari 1986.
- 7 https://inis.iaea.org/collection/NCLCollectionStore/_Public/18/076/18076239.pdf, 27 januari 1986.
- 8 <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/02/25/derde-structuurschema-elektriciteitsvoorziening-deel-4-planologische-kernbeslissing.html>, 25 februari 2010.